

IC3 GS5

Ghid de certificare

Lecția 14: Alfabetizare media

Obiectivele lecției

- Caută articole într-un site web
- Caută articole utilizând motoarele de căutare
- Utilizează instrumentele de restrângere a criteriilor de căutare
- Evaluează validitatea informațiilor
- Înțelege conceptele drepturi de autor și utilizare echitabilă
- Înțelege conceptul de proprietate intelectuală
- Identifică cenzura și filtrarea
- Înțelege conceptul de plagiat

Căutarea informațiilor

- Nici o organizație nu monitorizează informațiile din Internet
  - Găsești acolo atât informații bune, cât și discutabile
- Poți avea în vedere aceste locuri pentru a găsi diferite tipuri de informații:
  - Wiki-urile, blogurile și forumurile
  - Site-uri educaționale
  - Site-uri de social media
  - Site-uri de business
  - Site-uri guvernamentale

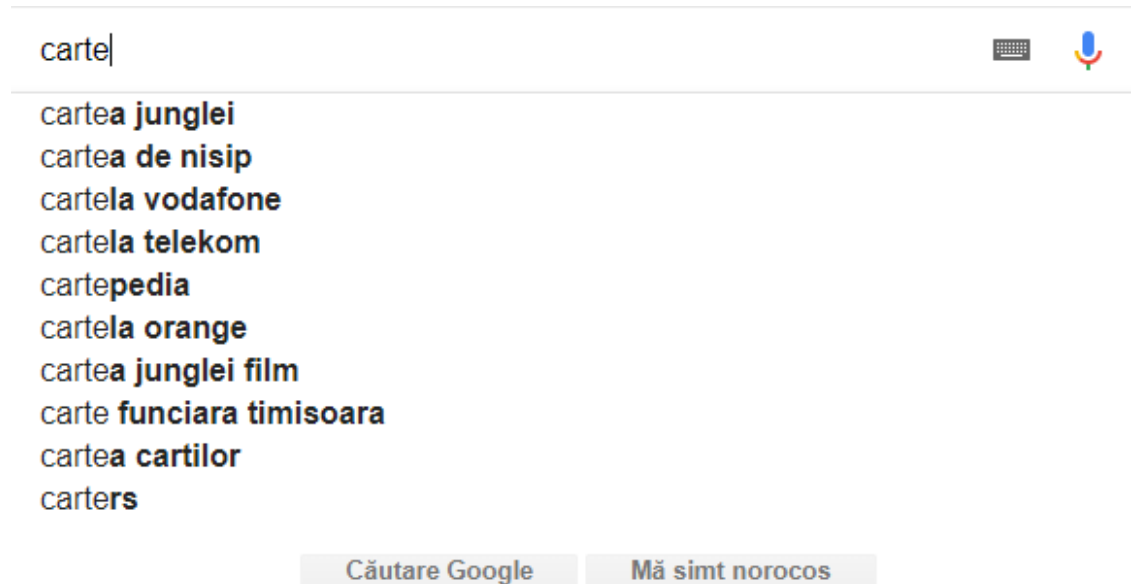
Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

- Motoarele de căutare furnizează linkuri către informații stocate pe alte site-uri web
- Un motor de căutare în Internet îndeplinește trei sarcini de bază:
  - Caută în Internet paginile care conțin anumite cuvinte
  - Construiește și menține un index de cuvinte-cheie
  - Afișează linkurile către informațiile care se potrivesc criteriilor de căutare
- Un motor de căutare menține o bază de date conținând URL-uri din Internet; fiecare înregistrare include URL-ul, o descriere, titlul, cuvinte-cheie și alte informații despre site

Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

• Utilizarea motoarelor de căutare

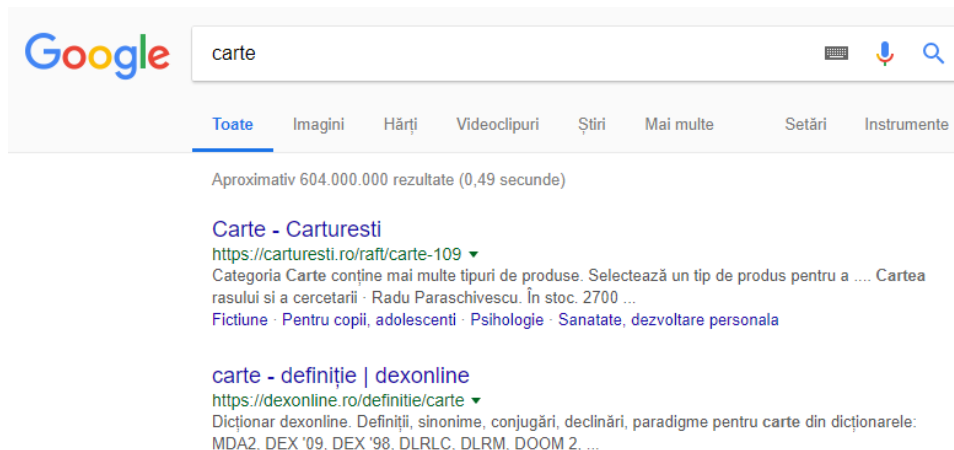
- Fă clic în câmpul de Căutare și introdu criteriile de căutare sau cuvintele-cheie care te interesează
- S-ar putea să apară o listă cu termeni sugerați pentru căutare
- Poți face clic pe unul dintre termenii din listă sau poți finaliza de scris criteriile de căutare și apoi apasă ENTER

Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

- **Restrângerea rezultatelor căutării**

- Poți indica să fie incluse doar anumite tipuri de fișiere în lista de rezultate
- Introdu criteriile de căutare apoi fă clic pe linkul pentru tipul de rezultate pe care vrei să le obții

Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

- **Utilizarea operatorilor Boolean**

- **AND** – separă cuvintele-cheie prin "AND" când cauți mai mulți termeni în același document; căutarea ta va include doar acele documente care conțin toți termenii căutați
- **OR** – efectuează căutarea acelor documente care conțin unul sau celălalt termen căutați,
- **NOT** – folosește-l împreună cu "AND" dacă vrei să excluzi anumite rezultate din căutarea ta
- **NEAR** – Utilizează-l pentru a căuta termenii din același document care sunt la depărtare de cel mult 10 cuvinte unul de celălalt

Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

• Utilizarea obiectelor HTML

- **anchor** – excursii anchor:cratere va afișa toate paginile ce conțin hiperlinkuri către orice excursii la cratere
- **host** – hockey host:rogers.com va găsi paginile conținând orice informații legate de hockey, care conțin textul "rogers.com" în numele de hosting al serverului web
- **image** – cratere image:siberia va găsi paginile web care conțin imagini cu craterele din Siberia
- **link** – surface link:microsoft.com afișează orice pagină despre tableta Surface cu link-uri către pagina web Microsoft
- **site** – gs5 site:ccilearning.com afișează orice pagină despre certificarea GS5 din site-ul web CCI Learning's

Utilizarea tehnologiei motoarelor de căutare

- **Pagini de căutare avansată**
- Paginile de căutare avansată oferă un număr de câmpuri care să te ajute să restrângi rezultatele căutării

Căutare avansată

Găsiți pagini cu...

toate aceste cuvinte: Introduceți cuvintele importante: ciobănesc mioritic tricolor

exact acest cuvânt sau această expresie: Puneți cuvintele exacte între ghilimele: "ciobănesc mioritic"

oricare dintre aceste cuvinte: Introduceți SAU între toate cuvintele dorite: miniatură OR standard

niciunul dintre aceste cuvinte: Introduceți un semn minus chiar înainte de cuvintele nedorite: -rozătoare, -"Jack Russell"

numere de la: până la Introduceți 2 puncte între numere și adăugați o unitate de măsură: 10..35 lb, 300 USD..500 USD, 2010..2011

Apoi, restrângeți rezultatele după...

limbă: Găsiți pagini în limba pe care o selectați.

regiune: Găsiți pagini publicate într-o anumită regiune.

data ultimei modificări: Găsiți pagini actualizate în intervalul specificat.

Cercetarea informațiilor

- Este responsabilitatea ta să evaluezi calitatea informațiilor pe care le găsești pe Web
- Dacă cercetezi un anumit subiect, vizitează mai multe site-uri web și compară informațiile găsite
- Verifică-ți cercetarea efectuată pe web cu informațiile pe care le poți găsi în biblioteca locală, în reviste școlare sau în cărțile de specialitate
- Când evaluezi o sursă, reține acronimul AAOCC: **a**utenticitate, **e**xactitate, **o**biectivitate, **a**ctualitate (cât de „la zi” este informația) și **p**rofunzime (din engleză accuracy, authenticity, objectivity, currency and coverage)

Cercetarea informațiilor

- **Validarea Resurselor**

- Verifică dacă sunt erori evidente în relatarea faptelor, statisticilor, în utilizarea regulilor de gramatică, de ortografie sau de limbaj
- Cât de actual este un site web?
- Verifică calificările autorului și ale editorului
- Urmează linkurile către informații suplimentare
- Verifică URL-ul pentru a vedea dacă site-ul web aparține unei organizații sau unei instituții recunoscute și credibile

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Proprietatea intelectuală**

- Orice lucru creat sau inventat este proprietatea intelectuală a persoanei (sau a organizației) care l-a creat
- Proprietatea intelectuală este foarte valoroasă
- Drepturile de autor protejează proprietatea intelectuală protecția începe de la data creării unei lucrări, se aplică pe toată durata vieții autorului și se extinde cu încă 50 de ani după moartea acestuia
- Poți folosi materialele protejate cu drepturi de autor doar dacă cel ce le-a creat îți oferă acest drept.
- Ține de responsabilitatea ta să determini care sunt cerințele înainte de a folosi orice parte dintr-un produs original.

Înțelegerea drepturilor de autor

- Listă de surse pentru mai multe informații despre drepturile de autor sau legile privind mărcile înregistrate:

<http://whatiscopyright.org>

<http://www.copyright.gov> (United States Copyright Office)

<http://www.copyright.com> (Copyright Clearance Center, Inc.)

<http://www.tmexpress.com> (Trademark Express)

<http://fairuse.stanford.edu> (Copyright and Fair Use at Stanford University Libraries)

http://strategis.gc.ca/sc_mrksv/cipo (Canadian Intellectual Property Office)

<http://www.iipi.org> (International Intellectual Property Institute)

<http://www.wipo.int> (World Intellectual Property Organization)

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Licențierea**

- Licența îți conferă permisiunea de a utiliza un anumit produs sau serviciu
- Când achiziționezi un program software, de fapt, achiziționezi o licență de a instala și utiliza respectivul program

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Licențierea**

- Licențele pot avea diferite forme:
- Monopost (Single seat)
- De volum sau de rețea
- Per locație (Site)
- Software sub formă de serviciu (SaaS) sau Administrare de către furnizorul de program (ASP)
- Shareware
- Freeware
- Bundle
- Open-source

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Pirateria**

- Pirateria este utilizarea sau reproducerea neautorizată a unui produs aparținând altcuiva.
- În SUA, pirateria este considerat infracțiune de nivel federal și se poate pedepsi cu până la zece ani de închisoare

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Cenzura și filtrarea**

- Utilizarea filtrelor și a instrumentelor de blocare este considerată câteodată cenzură
- Există multe discuții privind cine ar trebui să decidă ce constituie informații ofensatoare, periculoase sau exploataoare
- Companiile și organizațiile pot, în mod legal, să filtreze/blocheze conținutul care intră în propriile lor rețele

Înțelegerea drepturilor de autor

- **Plagiatul**

- Plagiarea este utilizarea informațiilor create de altcineva și prezentarea lor ca și cum ar fi propriul produs
- Textele, imaginile, fișierele video, audio și așa mai departe pot fi plagate
- Plagiarea se echivalează cu furtul
- Când utilizezi informații din Internet, întotdeauna utilizează-le în forma lor originală și citează sursa materialului

Sumarul lecției

- Caută articole într-un site web
- Caută articole utilizând motoarele de căutare
- Utilizează instrumentele de restrângere a criteriilor de căutare
- Evaluează validitatea informațiilor
- Înțelege conceptele drepturi de autor și utilizare echitabilă
- Înțelege conceptul de proprietate intelectuală
- Identifică cenzura și filtrarea
- Înțelege conceptul de plagiat

Întrebări recapitulative

1. Ce fel de site-uri pot conține comentarii sau informații pe pagini dedicate anumitor subiecte?
  - a. Rețele sociale
  - b. Blog-uri
  - c. Wiki-uri
  - d. Fluxuri de știri
2. Care este unul dintre cele mai rapide moduri de a căuta un articol într-un site web?
  - a. Utilizarea unui motor de căutare, precum Google.com sau Bing.com.
  - b. Utilizarea câmpului de căutare din browserul web.
  - c. Utilizarea câmpului de căutare din respectivul site web.
  - d. Utilizarea câmpului de căutare din meniul Start.

Întrebări recapitulative

3. Ce conține un motor de căutare?
  - a. Baza de date cu URL-urile din Internet.
  - b. Baza de date cu toate paginile web din țara ta.
  - c. Bază de date cu toate paginile web din Internet.
  - d. Baza de date cu toate fișierele de muzică din Internet.
4. Cum poți selecta un element din lista derulantă care apare în timp ce introduci criterii în câmpul de căutare?
  - a. Apasă tasta F2 pentru a te deplasa la acel element.
  - b. Apasă tastele PGUP sau PGDN pentru a te deplasa la acel element.
  - c. Execută un dublu-clic în câmpul de căutare.
  - d. Fă clic pe elementul din listă.
  - e. Oricare dintre precedentele metode.

Întrebări recapitulative

5. Ce afirmație de tip Boolean ar afișa rezultatele care să listeze cursurile de golf în care se desfășoară turnee playoff, exceptând cele care se joacă în Europa?
  - a. Cursuri de golf OR playoff NOT europa
  - b. Cursuri de golf OR playoff AND europa
  - c. Cursuri de golf AND playoff NOT europa
  - d. Cursuri de golf AND playoff OR europa

6. Ce obiect HTML te poate ajuta să găsești rezultate cu linkuri către muzeele din Paris?
  - a. muzee image:paris
  - b. muzee anchor:paris
  - c. paris anchor:muzee
  - d. muzee links:paris

Întrebări recapitulative

7. Care este beneficiul utilizării unui hashtag în căutarea unui articol?
  - a. Rezultatele afișate vor include postări efectuate pe site-uri de social media.
  - b. În acest mod limitezi căutarea doar la site-uri de social media.
  - c. Poți introduce orice text ca hashtag pentru a găsi postările existente.
  - d. Hashtag-ul limitează căutarea doar la articolele postate în ultima săptămână.
8. De ce ar trebui să compari diferite site-uri când cercetezi o informație?
  - a. Ca să fii abilitat să pui simbolul drepturi de autor © la sfârșitul raportului tău.
  - b. Compararea faptelor prezentate pe diferite site-uri te ajută să determini corectitudinea și validitatea acestora.
  - c. Pentru că ai nevoie să indici cel puțin cinci locații de resurse în bibliografie.
  - d. Pentru a verifica că fiecare site a fost creat în aceeași locație.

Întrebări recapitulative

9. Care dintre următoarele obiecte nu se consideră proprietate intelectuală și poate fi folosit de oricine fără permisiune?
- Logoul firmei
  - Misiunea firmei (forma imprimată și cea online)
  - Imaginea unui dispozitiv creat de o companie
  - Produs creat de către o companie
  - Listă de produse alimentare scrise pe un postit
10. În cazul companiilor care au numeroase filiale în țară și în străinătate, ce fel de licență pentru computere ar trebui obținută?
a. Per locație (Site)	c. Premium
b. De rețea sau de volum	d. Open-source

Întrebări recapitulative

11. Ce presupune trecerea unei persoane pe listă neagră?
  - a. Acțiunea de a șterge pe cineva din lista ta de contacte.
  - b. Acțiunea de adăugare a unui expeditor în folderul tău trash astfel încât să nu mai vezi mesajele acestuia.
  - c. Acțiunea de a include pe cineva într-o listă ceea ce îi va refuza anumite privilegii sau servicii .
  - d. Acțiunea de adăugare a cuiva pe lista ta de expeditori siguri.
12. În care dintre următoarele situații are loc o acțiune de plagiat?
  - a. Când te conectezi pe un site web utilizând contul altei persoane.
  - b. Când copiezi lucrarea altei persoane, o prezinți ca și cum ar fi a ta și primești note pentru aceasta.
  - c. Când vinzi lucrarea ta altei persoane pentru ca aceasta să o folosească.
  - d. Când vinzi ID-ul tău de logare și parola altei persoane.